

STORTINGET

Representantforslag 180 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Per-Willy Amundsen, Himanshu Gulati og Helge André Njåstad

Dokument 8:180 S (2024–2025)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Per-Willy Amundsen, Himanshu Gulati og Helge André Njåstad om lov om restriksjoner mot å søke asyl i Norge ved å krysse grensen fra Russland

Til Stortinget

Bakgrunn

Flyktningkrisen på Storskog høsten 2015 viste konsekvensene når man opplever et enormt trykk av asylsøkere og migranter ved grenseovergangene. I 2015 kom hele 5 465 asylsøkere over denne grensen. Dette er store kontraster til de siste årene før krisen da det kom i snitt fem asylsøkere over Storskog i året. Unntaket var 2003, da 56 asylsøkere meldte seg på grenseovergangen.

Forslagsstillerne viser videre til at da Fremskrittspartiet satt i regjering, ble det innført en instruks som bidro til å stanse asylstrømmen over Storskog. Forslagsstillerne viser til at i 2023 ankom over 1 000 migranter grensen til Finland fra Russland. Myndighetene i Finland hevder Russland står bak som en reaksjon på at Finland ble med i NATO. Dette har ført til at Finland har stengt grenseovergangene til Russland, og i sommer innførte Finland en ny innvandringslov som vil gi grensevakter lov til å sende asylsøkere som kommer over grensen fra Russland, tilbake. Estlands innenriksminis-

ter, Lauri Läänemets, har anklaget Russland for å drive hybridkrig ved å hjelpe migranter til grensen.

Den 27. mars 2025 kunne NTB melde om at Finland ville forlenge asylrestriksjoner langs grensen mot Russland. Finlands regjering har sendt et forslag til den finske riksdagen om å forlenge en lov om restriksjoner mot å søke asyl i Finland ved å krysse grensen fra Russland. Denne loven skal gjelde fram til utgangen av 2026. Den midlertidige loven trådte i kraft i juli i 2024, og skulle egentlig gjelde i ett år (HE 53/2024 vp; EV 68/2024 vp).

Bakgrunnen for loven er en rask vekst i antallet asylsøkere som ankom Finland fra Russland i slutten av 2023, noe som førte til at finnene stengte grensen. Myndighetene i Finland har lenge ment at økningen er framprovosert av russiske myndigheter, noe Kreml nekter for. Polen mener noe lignende om bølger av asylsøkere som ankommer landet over grensen fra Belarus, og har gjort lignende tiltak for å begrense asylretten.

Loven fungerer slik at finske myndigheter kan begrense muligheten til å søke asyl ved passering over grenseoverganger i bestemte områder, dersom Finlands suverenitet eller nasjonale sikkerhet står i fare. Når den eventuelt aktiveres, får kun enkelte grupper søke beskyttelse – som for eksempel barn eller funksjonshemmede. Den gir grensevaktene friheten til å vurdere hvert enkelt tilfelle.

Forslagsstillerne viser til at med de tidligere erfaringene rundt flyktningkrisen i 2015 ved Storskog er det viktig å få på plass en midlertidig lov slik man ser i Finland.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g:

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en midlertidig lov, lik den som har blitt sendt til den finske riksdagen, om restriksjoner mot å søke asyl i Norge ved å krysse grensen fra Russland.

9. april 2025

Erlend Wiborg

Per-Willy Amundsen

Himanshu Gulati

Helge André Njåstad